

Adrion en Lisette van Beek

Sinds 2007 is de bedrijfsomvang van De Rith Holsteins al bijna verdrievoudigd en verees er met dank aan forse fokkerij-inkomsten een nieuwe ligboxenstal.

Aantal koeien:	145
Aantal stuks jongvee:	150 (excl. 40 stieren)
Hoeveelheid melk:	1,4 miljoen kilo (2014-2015)
Rollend jaargem.:	10.167 4,15 3,33 bsk 50,1
Grondgebruik:	60 ha (excl. 34 ha opfokker)

Een complete metamorfose heeft het melkveebedrijf De Rith de afgelopen twee jaar ondergaan. De erfinrichting van de bakermat van fokstier De Rith Chassee is met een ruim opgezette ligboxenstal, nieuwe loods en meerdere sleufsilo's flink op de schop gegaan. De oorzaak: Jos en Nel Peeters kregen toch bedrijfsopvolging. Op het moment van de overname in 2007 telde het quotum 537.000 kilo melk. Afgelopen jaar werd 9 ton melk afgeleverd en het lopende quotumjaar zal dat naar verwachting stijgen tot 1,4 miljoen kilo. Anders dan mogelijk verwacht zijn de auteurs van deze groeisput geen vlijtige twintigers,

Adrion van Beek: 'Rubber en beton zorgen voor een soort balans in de hoorn groei, net als in de wei'

Boer van contacten

Na 25 jaar in de veeverbetering te hebben gewerkt, heeft Adrion van Beek definitief de overstap gemaakt naar het boeren vak. Vanuit alle verzamelde ervaringen is er een goed doordachte nieuwe stal verzezen. Tweehonderd koeien met behoud van succesvolle fokkerijactiviteiten is het doel voor eind dit jaar.

tekst **Florus Pellikaan** video-impressie www.veeteelt.nl

maar personen van middelbare leeftijd met een doordachte ambitie. Dochter Lisette (45) en schoonzoon Adrion (50) van Beek zetten het bedrijf door en maken het klaar voor de toekomst.

19 cent omzet en aanwas

Eén hoofdreden om toch voor het boeren vak te kiezen kunnen Adrion, die 25 jaar in de veeverbetering werkte, en Lisette, die leidinggevende was bij een woningbouwstichting, niet aanwijzen. Het is meer een combinatie van factoren. 'Onze kinderen bijvoorbeeld. Diverse keren hoorden wij van stagiairs dat hun opa boer was, maar hun vader helaas

niet. Die ontbrekende schakel wilden wij niet zijn', vertelt Adrion. Nadat hij eerst met veel plezier als inspecteur bij CRV en later als foktechnicus en lid van het managementteam bij Alta had gewerkt, merkte hij langzamerhand toe te zijn aan een nieuwe fase in zijn leven. 'Mijn vader heeft op de boerderij van broer Johan een fantastische oude dag gehad. Ik zou graag zo ook nog 25 jaar zinvol leven en niet tijdens mijn pensioen moeten gaan fietsen of kaarten.'

De periode tussen 2007 en 2009 gebruikten Adrion en Lisette van Beek vervolgens om te ontdekken of het boeren vak voldoende bij hun paste. 'Het was schit-

Open dag op 29 augustus

Op vrijdag 29 augustus stellen Adrion en Lisette van Beek hun bedrijf open voor bezoekers. Vanaf 13.00 tot 21.00 uur kan iedereen de nieuwe gebouwen bekijken. Ook presenteren in totaal 38 standhouders zich tijdens de open dag aan het publiek. Familie Van Beek zal ook een deel van het fokkerijpotentieel dat de veestapel rijk is, presenteren. Het adres is Rithsestraat 140, 4838 GC Breda.

Stalfavoriet De Rith Cinderella 36 (v. Snowman) liep 1b op de NRM. De vaars kalfde op 2.03 jaar en is voerspeld op 11.367 kg melk, 4,14% vet en 3,00% eiwit met 118 lactatiewaarde

terend om eigen baas te zijn, in plaats van binnen een management te functioneren. Zelf baas zijn en zelf lijnen uitstippelen is nu toch wel een droom die uitkomt', vertelt Adrion. Hij stelt dat de misschien voor velen onverwachte stap wel past in de lijn van zijn carrière. 'Ik hou er wel van om hoog te grijpen, er gewoon aan te beginnen en te zien waar we uitkomen. Dat deed ik ook door als jongen van 23 jaar inspecteur te worden en door later de overstap te maken naar een internationale functie in het Amerikaans geleide Alta.'

Toen Adrion en Lisette van Beek in 2007 besloten het bedrijf voort te zetten, kwamen plannen voor uitbreiding en een nieuwe stal al snel op tafel. 'Het peloton

is voor mij niet uitdagend genoeg, ik zit graag in de kopgroep. Als inspecteur wilde ik al de meeste koeien per dag inschrijven en nu iedereen het heeft over verdubbelen, zaten wij al te denken aan verdrievoudigen', vertelt Adrion. Waar oorspronkelijk het plan begon bij een nieuwe stal voor 120 koeien, werd dit gedurende het proces dan ook al snel opgeschroefd naar 200 koeplaatsen. 'In de toekomst nog een keer extra bouwen is relatief veel duurder dan nu die 80 plaatsen meer', aldus Lisette, die binnen het bedrijf de gehele administratie verzorgt. De fokkerijactiviteiten die Adrion en Lisette sinds de toetreding tot de maatschap in 2000 hebben gebezigd, hebben een onmisbare rol in het realiseren van de plannen gespeeld. Door een omzet en aanwas van 19 cent in 2011 in combinatie met de hoge melkprijs, gaf de bank

groen licht. 'Een half jaar later met de lage melkprijs in 2012 was deze omvang niet gelukt. En zonder fokkerij-inkomsten was het nog lastiger geworden', geeft Lisette aan. De ligboxenstal is doorerekend op een melkprijs van 34 cent. 'We hebben nog best een zware missie.' Zowel in het bedrijven van de fokkerijactiviteiten als ook in de uitbreiding van het bedrijf is Adrion een boer van contacten. En dat zorgde ervoor dat hij veel partijen vrij snel meekreeg in de uitbreidingsplannen. 'Je moet niet tegenover mensen gaan zitten, maar eraanst. Door mensen medeverantwoordelijk te maken versnel je zo'n proces.'

Voergang van asfalt

Door zijn werk in de veeverbetering deed Adrion veel ideeën voor de stal op. 'Je kijkt altijd met twee ogen, één voor je werk en één voor andere details. Eigenlijk wist ik twintig jaar geleden al dat als ik ooit een stal zou bouwen, ik dit wilde.' Van Beek doelt hiermee vooral op het type vloer met zowel rubber als beton. 'Die combinatie is fantastisch. Op een vloer met alleen rubber slijten de klauwen niet. Op volledig beton slijten klauwen heel hard en krijg je versnelde hergroei. Op deze Ecovloer merk je een soort balans in de hoorn groei die een koe in de wei ook heeft.'

Van Beek is ook bijzonder trots op de voergang van asfalt die veel stroever is dan beton en daarmee minder risico geeft op het uitglijden van een koe. Het knieschot onder het voerhek is van polyethyleen, zodat de halstransponders niet snel kapot slaan en er minder kans is op dikke voorknieën. Tussen de ruim opgezette dubbele boxenrijen is een pui gemetseld om te voorkomen dat koeien onder de boxenrij doorkruipen en zich bezeren. Het beoogde product in de diepstrooiselboxen is dikke fractie, al mengt Van Beek het momenteel met Topstrooi-

De nieuwe stal telt 210 ligplaatsen, waarvan er inmiddels 145 zijn bezet

De roostervloer bestaat uit rubber en beton en in de diepstrooselboxen ligt een ruime hoeveelheid dikke fractie en Topstrooisel

sel (gehakselde en gedroogde planten uit de tuinbouw). Hij wil eerst het mestvolume laten toenemen en voorkomen dat er door het scheiden te weinig mest voor het land overblijft.

De dikke fractie wordt een keer per drie maanden gescheiden door de loonwerker en ingekuuld. De kuil blijft vervolgens minimaal twee weken dicht, waardoor het product koud de boxen ingaat.

Naar 12.000 liter per koe

Gevraagd naar de kosten per koeplaats van de stal begint Van Beek te glimlachen. 'Ik lees dat cijfer vaak, maar dikwijls is het ongeloofwaardig en zegt het weinig. Want wat reken je allemaal mee en door hoeveel koeien deel je het bedrag? Hier was het bouwdepot 1,2 miljoen, waaruit alles is betaald. Sloopkosten, erfverharding, quotumkosten, sleuvsilo's, melktank en de 2x14 melkstal, kortom alle kosten voor het kunnen volmelken van de 210 koeplaatsen.'

De nieuwe stal is in zijn huidige opzet ook een blijvende herinnering aan Adrians broer Johan en vader Martin van Beek die beiden vorig jaar overleden. Adrion: 'In januari hadden we ons nog met z'n drieën over de tekening gebogen en hebben we de indeling aangepast. Het is de emotie die aan deze stal blijft verbonden.'

Tijdens de bouw heeft Van Beek veel hulp gehad van twee (oud-)stagiars. 'Er wordt in de praktijk wel eens negatief over stagiaires gesproken, maar wij heb-

ben er heel erg goede ervaringen mee.' Naast de bouw van de stal voorzag Van Beek vorig jaar ook in het benodigde quotum. Er werd ruim 2 ton quotum gekocht en 1 ton geleased. Voor het komende jaar is nog niet in quotum voorzien. 'We gaan ervan uit dat de overheid als nog een zachte landing bewerkstelligt. De huidige ongelijkheid die er alleen tussen Nederland en België al is voor groeiende bedrijven zoals wij, kan niet', stelt Adrion. De keuze om 120 stuks jongvee onder te brengen bij een jongveeopfokker is vooral gemaakt vanuit het oogpunt van arbeid. Bovendien zorgt het voor 34 hectare extra grond.

De komende jaren wil Van Beek met circa 200 koeien werken aan het verhogen van de productie. 'Nu voeren we alleen gras en mais met de voorlader, maar de huidige 10.000 liter kan met bijproducten en een voermengwagen gemakkelijk naar 12.000 liter. En dat moet ook, want het gaat er straks in het quotumloze tijdperk om wie de meeste liters per vierkante meter kan melken', vertelt Adrion en hij verklaart zich nader. 'We halen graag het maximale binnen aan de opbrengstkant, dan kun je ook wat meer uitgeven. Wij willen niet bikkelhard iedereen uitmelken. Handel of geen handel, men moet fluitend het erf af gaan.' Vanwege die sociale kant zullen fokkerijactiviteiten ook altijd een belangrijke rol op het bedrijf blijven spelen. 'Het brengt ons extra contacten met collega's en ki's, geeft uitdaging en is een belangrijke

financiële bonus. Alleen koeien melken is voor ons niet genoeg', stelt Adrion.

Genomicjacht slaat door

Als oud-foktechnicus heeft Van Beek al veel ervaring met het actuele fokkerijgereedschap genomic selection. 'Het brengt ons zeker goede dingen. Koefamilie's als de Roxy's en Atlee's bleken op basis van genomics toch beter dan gedacht. En de eerste resultaten bewijzen dat nu ook. Maar de jacht op de hoogste cijfers slaat door met jonge stier op jonge stier. Er ligt hier een vaarskalfje met alleen fokstieren in de pedigree en 300 NVI en 118 totaal exterieur als genoomfokwaarden. Betrouwbaarder kan het niet en toch is er nog geen Nederlandse ki geweest. Dat snap ik niet.'

Een blik over het koppel maakt duidelijk dat het niveau van de De Rithveestapel snel stijgt. De fraai gewelfde en goed geuierde koeien produceren gemakkelijk. Het zijn nakomelingen uit internationale koefamilie's als de Cinderella's, Mark Maui's en Dellia's die nog even extra opvallen. Kort geleden kocht Van Beek bij ALH Genetics met twee hoge Observerdochters ook weer nieuw fokkerijpotentieel. Maar de stalfavoriet is De Rith Cinderella 36. De Snowmanvaars liep 1b op de NRM, werd kampioene op de Boerendag in Rijsbergen en piekte met een dagproductie van 54 liter. 'Dit is onze beste koe ooit. Ze kan haar hoge productie zo gemakkelijk aan, hier streven we met het hele koppel naar.' |